

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Förfogande över skogsavkastning genom gåva av avverkningsrätt: skattepliktigt belopp, beskattningsår o. d.

Besvär av hemmansägaren P. angående inkomsttaxering år 1952. — P. hade under 1951 utan vederlag överlåtit en vedstämpling å sina söner. Dessa hade i december 1951 tecknat kontrakt om försäljning av virket och i samband därmed uppburit förskott från köparen med 6.000 kr. Avverkningen skedde 1952. — PN beskattade P. för 6.000 kr. inkomst av jordbruksfastighet. KR: ej ändring. P. invände bl. a. att den uppburna likviden till 80 % kunde anses utgöra ersättning för huggning, vilken utförts av sönerna. RR nedsatte taxeringen med 4.200 kr., enär i målet vore utrett, att P. ifrågavarande beskattningsår till sina söner utan vederlag upplåtit rätt att för egen räkning och på egen bekostnad avverka förevarande virkespartier, samt P. vid sådant förhållande borde beskattas för virkets rotvärde vid tiden för upplåtelsen, vilket värde på grund av vad i målet förekommit kunde antagas utgöra 1.800 kr. (RR:s utslag den 15/10 1958.)

Anm.: I tidigare praxis har dylik gåva betraktats såsom en slags skentransaktion, från vilken man bortsett vid taxeringen, jämför t. ex. RÅ 1935 ref. 33, 1935 not. 565, 1939 not. 536, 1940 not. 235, 1942 not. 87, 1947 not. 180, 1949 not. 275 och

1956 not. 335. I det förevarande målet har P. beskattats för ett naturavtag från fastigheten, vilket han sedan bortgivit. Han skall då enligt utslaget beskattas det år, uttaget sker, oberoende av när mottagarna avyttrar virket. Han skall vidare ej beskattas för högre belopp än rotvärdet, oavsett om ett högre pris erhålles vid försäljningen av virket.

Försäljning av jordbruksfastighet: säljarens skattskyldighet för förbehållen bostadsförmån.

Besvär av hemmansägaren T. angående inkomsttaxering år 1953. — T., som hade en jordbruksfastighet med taxeringsvärde år 1951 av 32.100 kr. och år 1952 av 48.100 kr., sålde år 1951 fastigheten för 61.500 kr. Därvid förbehöll sig T. rätt att hyresfritt få disponera övre våningen i fastighetens manbyggnad med fri värme under fem år. T. hävdade att de sålunda förbehållna förmånerna icke utgjorde skattepliktig inkomst och framhöll bl. a. att förmånerna utgjorde kapitalavbetalning på köpeskillingen. T. hänvisade till RÅ 1937 ref. 13, där säljare av annan fastighet, vilken förbehållit sig fri bostad inom fastigheten under fem år, icke inkomstbeskattats för förmånen. PN och KR ansåg T. skattskyldig för ett till 850 kr. beräknat värde av förmånerna. RR ansåg emellertid med hänsyn till omstän-

digheterna i målet att förmånerna icke utgjorde för T. skattepliktig inkomst. (RR:s utslag den 29/10 1958.)

Anm.: Jämför RÅ 1937 ref. 13, 1938 ref. 54, 1946 ref. 11 och 1958 not. 169 (Skattenytt 1958 s. 225) ävensom Sandström, Inkomst av tjänst s. 413 ff och Wikander, Om rätt till undantag av fast egendom s. 21.

Realisation eller löpande försäljning av djur.

Besvär av TI angående hemmansägaren H:s inkomsttaxering år 1952. — H., som arrenderat ut sin gård till sin son med rätt för denne att använda och taga avkastningen av H:s kreatur, en tjur och nio kor, sålde under beskattningsåret en tjur och tre kor. PN beskattade H. för 1.980 kr., motsvarande köpesumman för tre kor. KR, som ansåg realisation föreliggande, undanröjde beskattningen. Hos RR framhöll TI bl. a.: I detta fall vore ej fråga om avveckling av kreatursbeståndet på gården. Avsikten vore att sonen efterhand skulle lägga på kalvar efter faderns kor så att han finge en egen besättning medan de gamla korna undan för undan skulle slås ut och säljas till slakt. — RR fastställde PN:s beskattningsåtgärder. (RR:s utslag den 29/10 1958.)

Arrendators reparations- och underhållskostnader.

Besvär av lantbrukaren P. angående inkomsttaxering år 1950. — P. hade yrkat avdrag för kostnad för underhåll och förbättring av jordägaren tillhöriga byggnader med 37.830 kr. Härav vägrade PN avdrag för ett belopp av 3.000 kr. såsom belöpande på arrendatorsbostaden och såsom utgörande kostnad för arrendatorns egen bekvämlighet. I arrendatorsbostaden

hade bl. a. indragits vatten och sanitet samt inlagts parkettgolv. KR: ej ändring. RR medgav fullt avdrag. (RR:s utslag den 21/10 1958.)

Återvunna värdeminskingsavdrag beträffande fiskefartyg (skrov och motor)

Besvär av TI angående fiskaren O:s inkomsttaxering år 1952. — O. hade år 1937 tillsammans med två andra personer förvärvat ett fiskefartyg för 35.000 kr. År 1951 såldes fartyget för 50.000 kr. Enligt båtbilagor för åren 1937—1950 hade värdeminskingsavdrag beräknats efter 5 % av 16.500 kr för skrovet och 10 % av 19.000 kr. för motorn. Vid försäljningen var motorn slutavskriven och å skrovet återstod oavskrivet 5.363 kr. Enligt O. belöpte av försäljningspriset 42.000 kr. på skrovet och 8.000 kr. på motorn. Återvunna värdeminskingsavdrag utgjorde för skrovet 11.137 kr. (16.500 — 5.363) och för motorn 8.000 kr. — PN beräknade återvunna värdeminskingsavdrag till 30.137 kr (11.137 + 19.000). — Hos KR framhöll O., att fartygsskrov sedan 1939 varit föremål för kraftiga prisstegringar men att gamla, nerkörda motorer hade ringa försäljningsvärde. KR biföll O:s yrkanden. — Hos RR hävdade TI, att till fartyg hörande fast inmonterade utrustningsdetaljer civilrättsligt vore att anse såsom en enhet. TI yrkade därför att PN:s beslut måtte fastställas. RR biföll detta yrkande, enär oavsett att värdeminskning för fartyget vid taxeringarna beräknats efter olika procentsatser för skrovet och motorn — beloppet av återbekomna värdeminskingsavdrag vid försäljning av fartyget skulle bestämmas med hänsyn till den köpeskilling, som erhållits för detta, utan uppdel-

ning av densamma på skrovet och motorn. (RR:s utslag den 23/9 1958; en ledamot ville lämna besvären utan bifall.)

Personalfest.

Besvär av Aktiebolaget R. Barlach angående inkomsttaxering år 1953. — Bolaget yrkade avdrag med 2.046 kr. för en årligen återkommande personalfest. I denna hade deltagit 63 hos bolaget anställda MKPN vägrade avdraget. I anledning av bolagets besvär hos KR anförde allmänna ombudet hos MKPN bl. a., att avdrag som regel torde medges för kostnader för jubileumsfester och för enklare personalfester av kaffebjudningskaraktär. Däremot ansåg nämnden att kostnader för personalmiddagar med sprit och vin borde bestridas med beskattade vinstmedel, antingen av personalen eller av arbetsgivaren. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 11/11 1958.)

Bidrag till kontrollförening.

Hudiksvallsortens Andelsmejeriförening u. p. a. medgavs vid 1951 års taxering avdrag med 1.015 kr. för bidrag till Gävleborgs läns kontrollförening, som har till uppgift att åt sina medlemmar (jordbrukare) kontrollera mjölkens fetthalt, provmjölka, väga mjölk, lämna råd i utfodringsfrågor samt kontrollera ladugårdarnas tekniska utbyte.) RR:s utslag den 30/9 1958.)

Fördyrade levnadskostnader för ogift hemmaboende.

Besvär av TI angående mureriarbetaren C:s inkomsttaxering år 1952. — C., vilken var född 1928 och bosatt hos sina föräldrar i Grevie, hade under beskattningensåret arbetat fyra månader i Alvesta och sju månader i Strömsund. PN vägra-

de men KR medgav avdrag för fördyrade levnadskostnader med 5 kr. för dag under 338 dagar. I besvär hos RR yrkade TI, att C. måtte medgivas avdrag för fördyrade levnadskostnader med 3 kr. för dag under vistelsen i Strömsund, avjämnat till 700 kr., men i övrigt intet avdrag. RR biföll TI:s talan enligt följande: Vid bedömandet av frågan huruvida i förevarande fall för C. uppkommit ökade levnadskostnader kan hänsyn icke tagas till den omständigheten, att C. enligt uppgift i målet under vistelse i hemorten haft utgift för kost och husrum i föräldrahemmet till belopp, motsvarande allenast föräldrarnas självkostnad. Av vad i målet förekommit kan ej anses framgå, att C:s levnadskostnader under vistelsen i Alvesta överstigit motsvarande normala kostnader för ensamstående i C:s hemortskommun. Omständigheterna i målet giva emellertid vid handen, att ökade levnadskostnader uppkommit under vistelsen i Strömsund ävensom att dessa skäligen kunna skattas till det av TI angivna beloppet, 700 kr. (RR:s utslag den 27/8 1958.)

Förordningen om ackumulerad inkomst.

Besvär av grevinnan H. angående inkomsttaxering år 1952. — H. hade under 1951 enligt lagakraftvunnen dom av vattendomstol uppburit ersättning för vattenskada under åren 1939—1949 å åker- och trädgårdsjord på en jordbruksfastighet som hon ägde intill 1950. Hos PN yrkade hon att bestämmelserna i förordningen angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst måtte tillämpas å nyssnämnda ersättning. PN fann emellertid ansökningen icke kunna bifallas, enär ifrågavarande ersättning vore att

anse såsom inkomst av jordbruksfastighet samt icke utgjorde intäkt av sådan art som enligt 3 § nämnda förordning kunde för- anleda beräkning av skatt enligt i förord- ningen angivna grunder. KR och RR ej ändring. (RR:s utslag den 11/2 1958; en ledamot ville återförvisa målet till PN.)

Ackumulerad inkomst: antal år för inkomstfördelningen.

Besvär av TI angående skatteberäkning för ackumulerad inkomst vid hemmans- ägaren F:s inkomsttaxering år 1953. — F., som under 1952 till annan för all fram- tid upplåtit viss skogsmark för kraftled- ning, hade genom avverkning av skogen å området samma år erhållit en inkomst å 13.559 kr. Hos PN yrkade F., att den statliga inkomstskatten vid 1953 års tax- ering måtte beräknas som om sistnämnda belopp utgjort en under 10 år ackumule- rad inkomst. PN biföll yrkandet. Hos KR yrkade TI, att, enär den avverkade kvan- titeten skog understigit två års tillväxt å fastigheten och ackumulerad inkomst för- ty icke kunde anses föreligga, att PN:s beslut måtte undanröjas. KR förklarade att, som tillförlitlig utredning icke kunde anses förebragt om det antal år, vartill ifrågavarande inkomst hänförde sig, skat- teberäkningen bort ske som om inkomsten upptagits till beskattning med lika delar under ett vart av taxeringsåren 1951— 1953. Sedan TI fullföljt sin talan, yttrade RR: Utredningen i målet utvisar, att den avverkade skogen utgjort 220 kbm och den årliga tillväxten 135 kbm. Vid sådant förhållande får inkomsten av virkesför- säljningen anses hänföra sig till två be- skattningsår och skatteberäkningen enligt

1 § förordningen om ackumulerad inkomst bör ske, som om inkomsten upptagits till beskattning med lika delar under vartdera av taxeringsåren 1952 och 1953. (RR:s utslag den 13/5 1958.)

Uppbördsförordningen: arbetsgivares ansvar för arbetstagares skatt

Besvär av C. J. W:s sågeri- och trä- varu AB och järnhandlaren G. — Ett byggnadsbolag hade åtagit sig att för en beställares räkning uppföra vissa byggnä- der. Till säkerhet för kontraktets fullgö- rande tecknade klagandena borgen. Bygg- nadsbolaget, som den 5/4 1952 inställde betalningarna, försattes den 19/5 1952 i konkurs. Genom avtal den 5/4 1952 mel- lan byggnadsbolaget och klagandena, vil- ket godkändes av beställaren den 8/4 1952, överlät byggnadsbolaget entrepre- nedkontraktet å klagandena, vilka skulle färdigställa entreprenaden och övertaga byggnadsbolagets rättigheter och förplik- telser enligt kontraktet. Klagandena ut- betalade bl. a. löner och ackordsbelopp, som intjänats före den 5/4 resp. den 19/5 1952, och verkställde därvid löneavdrag för skatt. Då tillgångarna i byggnadsbo- lagets konkurs inte kunde antagas täcka dessa belopp och klagandena inte ansågo sig vara arbetsgivare beträffande dessa löner och ackordsbelopp, yrkade klagan- dena befrielse från skyldighet att inleve- rera skatteavdragen. Yrkandet avslogs, enär klagandena vore att anse som arbets- givare beträffande ifrågavarande löne- och ackordsbelopp. (RR:s utslag den 3/9 1958.)

Anm.: Jämför RÅ 1952 ref. 8 (Skatte- nytt 1952 s. 201.)